2023/2528

14.11.2023 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2023/2528 НА СЪВЕТА

от 9 октомври 2023 година

относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 148, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент ([1]),

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

след консултация с Комитета на регионите,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта ([3]),

като има предвид, че:

(1) Държавите членки и Съюзът трябва да работят за изготвянето на координирана стратегия за заетостта, и по-специално за насърчаването на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които са ориентирани към бъдещето и реагират на икономическите промени, за да бъдат постигнати целите за пълна заетост и социален прогрес, балансиран растеж, високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда, установени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Като отчитат националните практики по отношение на отговорностите на социалните партньори, държавите членки трябва да разглеждат насърчаването на заетостта като въпрос от общ интерес и да координират действията си в тази насока в рамките на Съвета.

(2) Съюзът трябва да се бори срещу социалното изключване и дискриминацията и да насърчава социалната справедливост и закрила, равенството между жените и мъжете, солидарността между поколенията и защитата на правата на детето, както е предвидено в член 3 от ДЕС. При определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът трябва да отчита изискванията, свързани с насърчаването на висока степен на заетост, с осигуряването на адекватна социална закрила, с борбата с бедността и социалното изключване, както и с постигането на висока степен на образование и обучение и защита на човешкото здраве, както е посочено в член 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(3) В съответствие с ДФЕС Съюзът разработи и въведе инструменти за координация в областта на икономическата политика и политиката по заетостта. Като част от тези инструменти насоките за политиките по заетостта на държавите членки (наричани по-надолу „насоките“), изложени в приложението към Решение (ЕС) 2022/2296 на Съвета ([4]), заедно с общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза, съдържащи се в Препоръка (ЕС) 2015/1184 ([5]) на Съвета, съставляват интегрираните насоки. Интегрираните насоки трябва да насочват изпълнението на политиките в държавите членки и в Съюза, отразявайки взаимозависимостта между държавите членки. Така полученият набор от координирани политики и реформи на равнището на Съюза и на национално равнище трябва да представлява подходяща цялостна устойчива комбинация от икономически политики, политики по заетостта и социални политики, която да доведе до положително въздействие върху пазарите на труда и обществото като цяло и до ефективен отговор на средносрочните и дългосрочните предизвикателства, както и на последиците от кризи като пандемията от COVID-19 и, в по-близък план, агресивната война на Русия срещу Украйна и нарастващите разходи за живот.

([1]) Становище от 13 септември 2023 г. (все още непубликувано в Официален вестник).
([2]) Становище от 20 септември 2023 г. (все още непубликувано в Официален вестник).
([3]) Становище от 11 юли 2023 г. (все още непубликувано в Официален вестник).
([4]) Решение (ЕС) 2022/2296 на Съвета от 21 ноември 2022 г. относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки (ОВ L 304, 24.11.2022 г., стр. 67).
([5]) Препоръка (ЕС) 2015/1184 на Съвета от 14 юли 2015 г. относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Европейския съюз (ОВ L 192, 18.7.2015 г., стр. 27).

(4) За да се засилят икономическият и социалният напредък, да се подкрепят екологичният и цифровият преход, да се укрепи промишлената база на Съюза и пазарите на труда в Съюза да станат приобщаващи, конкурентоспособни и устойчиви, държавите членки следва да се справят с недостига на работна ръка и умения и да насърчават качествено образование, обучение, ориентирано към бъдещето професионално образование и обучение, и повишаване на квалификацията и преквалификацията през целия живот, както и ефективни активни политики на пазара на труда и подобряване на възможностите за професионално развитие, чрез укрепване на връзките между образователната система и пазара на труда и признаване на уменията, знанията и компетентностите, придобити чрез неформално и информално учене.

(5) Насоките са в съответствие с Пакта за стабилност и растеж, съществуващото законодателство на Съюза и различни инициативи на Съюза, включително препоръките на Съвета от 14 юни 2021 г. ([6]), 29 ноември 2021 г. ([7]), 5 април 2022 г. ([8]), 16 юни 2022 г. ([9]), 28 ноември 2022 г. ([10]), 8 декември 2022 г. ([11]) и 30 януари 2023 г. ([12]), Препоръка на Комисията (ЕС) 2021/402 ([13]), Резолюция на Съвета от 26 февруари 2021 г. ([14]), съобщенията на Комисията относно изграждането на икономика, която работи за хората: план за действие за социалната икономика ([15]), относно план за действие в областта на цифровото образование за 2021—2027 г. ([16]), относно стратегията за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г. ([17]), относно пакета за заетостта на хората с увреждания ([18]), относно европейската стратегия за полагане на грижи ([19]), относно промишления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии ([20]), относно укрепването на социалния диалог в Европейския съюз ([21]), относно по-доброто оценяване на разпределителното въздействие на политиките на държавите членки ([22]), решения (ЕС) 2021/2316 ([23]) и (ЕС) 2023/936 ([24]) на Европейския парламент и на Съвета, директиви (ЕС) 2022/2041 ([25]), (ЕС) 2022/2381 ([26]) и (ЕС) 2023/970 ([27]) на Европейския парламент и на Съвета.

([6]) Препоръка на Съвета от 14 юни 2021 г. за създаване на Европейска гаранция за децата (ОВ L 223, 22.6.2021 г., стр. 14).

([7]) Препоръка на Съвета от 29 ноември 2021 г. относно подходите за смесено обучение с цел висококачествено и приобщаващо основно и средно образование (ОВ C 504, 14.12.2021 г., стр. 21).

([8]) Препоръка на Съвета от 5 април 2022 г. относно изграждане на мостове за ефективно европейско сътрудничество в областта на висшето образование (ОВ C 160, 13.4.2022 г., стр. 1).

([9]) Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно европейски подход към микроудостоверенията с цел стимулиране на ученето през целия живот и пригодността за заетост (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 10), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно индивидуални сметки за обучение (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 26), Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 35) и Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие (ОВ C 243, 27.6.2022 г., стр. 1).

([10]) Препоръка на Съвета от 28 ноември 2022 г. относно пътищата към успеха в училище и за замяна на Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. относно политики за намаляване на преждевременното напускане на училище (ОВ C 469, 9.12.2022 г., стр. 1).

([11]) Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно достъпа до висококачествени дългосрочни грижи на достъпни цени (ОВ C 476, 15.12.2022 г., стр. 1) и Препоръка на Съвета от 8 декември 2022 г. относно образованието и грижите в ранна детска възраст: целите от Барселона за 2030 година (ОВ C 484, 20.12.2022 г., стр. 1).

([12]) Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ C 41, 3.2.2023 г., стр. 1).

([13]) Препоръка (ЕС) 2021/402 на Комисията от 4 март 2021 г. за ефективна активна подкрепа за заетостта вследствие на кризата с COVID-19 (ЕАПЗ) (ОВ L 80, 8.3.2021 г., стр. 1).

([14]) Резолюция на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021—2030 г.) (ОВ C 66, 26.2.2021 г., стр. 1).

([15]) COM(2021) 778 final.

([16]) COM(2020) 624 final.

([17]) COM(2021) 101 final.

([18]) Пакет за заетостта на хората с увреждания с цел подобряване на резултатите на пазара на труда за хората с увреждания — Заетост, социални въпроси и приобщаване — Европейска комисия (europa.eu).

([19]) COM(2022) 440 final.

([20]) COM(2023) 62 final.

([21]) COM(2023) 38 final и COM(2023) 40 final.

([22]) COM(2022) 494 final.

([23]) Решение (ЕС) 2021/2316 на Европейския парламент и на Съвета от 22 декември 2021 г. относно Европейска година на младежта (2022 г.) (ОВ L 462, 28.12.2021 г., стр. 1).

([24]) Решение (ЕС) 2023/936 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. относно Европейска година на уменията (ОВ L 125, 11.5.2023 г., стр. 1).

([25]) Директива (ЕС) 2022/2041 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно адекватните минимални работни заплати в Европейския съюз (ОВ L 275, 25.10.2022 г., стр. 33).

([26]) Директива (ЕС) 2022/2381 на Европейския парламент и на Съвета от 23 ноември 2022 г. за подобряване на баланса между половете сред директорите на дружества, регистрирани на фондовата борса, и за свързаните с това мерки (ОВ L 315, 7.12.2022 г., стр. 44).

([27]) Директива (ЕС) 2023/970 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за укрепване прилагането на принципа на равно заплащане на жените и мъжете за равен труд или за труд с равна стойност чрез прозрачност в заплащането и механизми за прилагане (ОВ L 132, 17.5.2023 г., стр. 21).

(6) Европейският семестър обединява различни инструменти в обща рамка за интегрирана многостранна координация и наблюдение на икономическите политики и политиките по заетостта в Съюза. Европейският семестър цели да постигне устойчивост на околната среда, производителност, справедливост и макроикономическа стабилност, като в същото време интегрира принципите на Европейския стълб на социалните права и на неговия инструмент за мониторинг — набора от социални показатели, и осигурява солидно сътрудничество със социалните партньори, гражданското общество и други заинтересовани страни. Наред с това той подкрепя постигането на целите за устойчиво развитие. Икономическите политики и политиките по заетостта на Съюза и на държавите членки следва да вървят ръка за ръка със справедливия преход на Съюза към неутрална по отношение на климата, екологично устойчива и цифрова икономика, да повишават конкурентоспособността, да осигуряват адекватни условия на труд, да насърчават иновациите, да утвърждават социалната справедливост, равните възможности и социално-икономическото сближаване във възходяща посока, както и да преодоляват неравенствата и регионалните различия.

(7) Изменението на климата и други свързани с околната среда предизвикателства, необходимостта да се осигури справедлив екологичен преход, по-нататъшното преминаване към енергийна независимост, повишената конкурентоспособност на отраслите с нулеви нетни емисии и необходимостта да се гарантира отворената стратегическа автономност на Европа, както и развитието на цифровизацията, изкуствения интелект и икономиката на платформите, увеличаването на работата от разстояние и демографските промени трансформират значително икономиките и обществата в Съюза. Съюзът и неговите държави членки трябва да работят съвместно с цел ефективно и проактивно предприемане на действия във връзка с тези структурни развития и при необходимост да адаптират съществуващите системи, като отчитат тясната взаимозависимост на икономиките и пазарите на труда на държавите членки и свързаните с тях политики. Това изисква съгласувани, амбициозни и ефективни действия на политиката както на равнището на Съюза, така и на национално равнище, като се признава ролята на социалните партньори в съответствие с ДФЕС и разпоредбите на Съюза за икономическото управление, като се взема предвид Европейският стълб на социалните права. Тези мерки на политиката следва да включват насърчаване на устойчивите инвестиции, подновен ангажимент за подходящо планирани реформи, които засилват устойчивия и приобщаващ икономически растеж, създаването на качествени работни места, производителността, адекватните условия на труд, социалното и териториалното сближаване, социално-икономическото сближаване във възходяща посока, устойчивостта и упражняването на фискална отговорност.

Както е посочено в Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, систематичното интегриране на измерението на образованието и обучението в други политики, свързани с екологичния преход и устойчивото развитие, като перспектива за целия живот, може да подпомогне изпълнението на тези политики. Подкрепата следва да се предоставя от съществуващите програми за финансиране на Съюза, и по-специално от Механизма за възстановяване и устойчивост, създаден с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета ([28]), и от фондовете на политиката на сближаване, включително Европейския социален фонд плюс, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета ([29]), и Европейския фонд за регионално развитие, регламентиран с Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета ([30]), както и Фонда за справедлив преход, създаден с Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета ([31]). Действията на политиката следва да съчетават мерки, свързани както с търсенето, така и с предлагането, като същевременно отчитат икономическото и социалното въздействие и въздействието върху околната среда и заетостта на тези мерки.

(8) В Европейския стълб на социалните права, прокламиран от Европейския парламент, Съвета и Комисията през ноември 2017 г. ([32]), се определят 20 принципа и права в подкрепа на добре функциониращи и справедливи пазари на труда и социални системи, като тези принципи и права са структурирани в три категории: равни възможности и достъп до пазара на труда, справедливи условия на труд и социална закрила и приобщаване. Посочените принципи и права дават стратегическа насока на Съюза, като гарантират, че преходите към неутралност по отношение на климата, устойчивост на околната среда и цифровизация и въздействието на демографските промени са социално справедливи и недискриминиращи никого и запазват териториалното сближаване. Европейският стълб на социалните права, със съпътстващият го набор от социални показатели, представлява референтна рамка за наблюдение на резултатите в

([28]) Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

([29]) Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 21).

([30]) Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 60).

([31]) Регламент (ЕС) 2021/1056 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Фонда за справедлив преход (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 1).

([32]) Междуинституционална прокламация относно Европейския стълб на социалните права (ОВ C 428, 13.12.2017 г., стр. 10).

областта на заетостта и социалните показатели на държавите членки, за стимулиране на реформите и инвестициите на национално, регионално и местно равнище и за съчетаване на социалното и пазарното измерение в днешната съвременна икономика, включително чрез насърчаване на социалната икономика. На 4 март 2021 г. Комисията представи план за действие за прилагането на Европейския стълб на социалните права (наричан по-надолу „План за действие“), включващ амбициозни, но реалистични водещи цели на Съюза за увеличаване на заетостта, за уменията и за намаляване на бедността, заедно със допълнителни подцели до 2030 г., както и преразгледания набор от социални показатели.

(9) Както беше признато от държавните или правителствени ръководители на Социалната среща на върха в Порто на 8 май 2021 г., прилагането на Европейския стълб на социалните права ще засили усилията на Съюза към цифров, екологичен и справедлив преход и ще допринесе за постигането на социално-икономическо сближаване във възходяща посока и за справяне с демографските предизвикателства. Те подчертаха, че социалното измерение, социалният диалог и активното участие на социалните партньори са в основата на една силно конкурентна социална пазарна икономика, и приветстваха новите водещи цели на Съюза. Те потвърдиха решимостта си, както е закрепена в Стратегическата програма на Европейския съвет за периода 2019—2024 г., да продължат все по-задълбочено да прилагат Европейския стълб на социалните права на равнището на Съюза и на национално равнище, като надлежно се съобразяват със съответните области на компетентност и принципите на субсидиарност и пропорционалност. Накрая те подчертаха, че е важно да се следи отблизо, включително на най-високо равнище, постигнатият напредък по изпълнението на Европейския стълб на социалните права и водещите цели на Съюза за 2030 г.

(10) Водещите цели на Съюза за 2030 г. по отношение на заетостта (минимум 78 % от населението на възраст 20—64 години следва да са заети), уменията (минимум 60 % от всички възрастни следва да участват в обучение всяка година) и намаляването на бедността (с поне 15 милиона по-малко лица, изложени на риск от бедност или социално изключване, включително пет милиона деца), които бяха приветствани от държавните и правителствени ръководители на Социалната среща на върха в Порто на 8 май 2021 г. и от Европейския съвет през юни 2021 г., ще помогнат, заедно с набора от социални показатели, при наблюдението на напредъка към прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права като част от рамката за координация на политиките в контекста на европейския семестър. Освен това на Социалната среща на върха в Порто държавите членки бяха призовани да определят амбициозни национални цели, които, отчитайки надлежно началната позиция на всяка държава, следва да представляват адекватен принос за постигането на водещите цели на Съюза за 2030 г. Между септември 2021 г. и юни 2022 г., по покана на Комисията, държавите членки представиха своите национални цели. На заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси през юни 2022 г. министрите подчертаха, че е важно да се следи отблизо постигнатият напредък по изпълнението на Европейския стълб на социалните права и водещите цели на ЕС за 2030 г. В този контекст националните цели вече са включени в съвместния доклад за заетостта за 2023 г. и ще бъдат допълнително интегрирани в инструментите за мониторинг за европейския семестър. Освен това консултативните органи на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси изготвиха ключови послания, които да послужат като основа за дебатите във връзка с европейския семестър на заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси през юни 2023 г. относно възможна рамка за засилване на оценката и мониторинга на рисковете за социалното сближаване във възходяща посока в Съюза.

(11) След руското нашествие в Украйна в заключенията си от 24 февруари 2022 г. Европейският съвет осъди действията на Русия, насочени към подкопаване на европейската и световната сигурност и стабилност, и изрази солидарност с украинския народ, като подчерта нарушаването от страна на Русия на международното право и принципите на Устава на Организацията на обединените нации. В настоящия контекст, с временната закрила, предоставена с Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета ([33]), на разселените лица, бягащи от агресивната война на Русия срещу Украйна, се предлага бърза и ефективна помощ в държавите от Съюза и им се позволява да се ползват от минимални права в целия Съюз, които осигуряват адекватно ниво на защита. С участието си на европейските пазари на труда разселените лица от Украйна могат да допринесат за укрепване на икономиката на Съюза и да подпомогнат своята държава и сънародниците си у дома. В бъдеще придобитите опит и умения може да допринесат за възстановяването на Украйна. За непридружените деца и юноши временната закрила дава право на законно настойничество и достъп до образование и грижи за децата. Държавите членки следва да включат социалните партньори в разработването, изпълнението и оценката на мерките на политиката, насочени към преодоляване на произтичащите от агресивната война на Русия срещу Украйна предизвикателства, свързани със заетостта и уменията, включително признаването на квалификациите. Социалните партньори играят ключова роля за смекчаване на последиците от войната по отношение на запазването на заетостта и производството.

([33]) Решение за изпълнение (ЕС) 2022/382 на Съвета от 4 март 2022 г. за установяване на съществуването на масово навлизане на разселени лица от Украйна по смисъла на член 5 от Директива 2001/55/ЕО и за въвеждане на временна закрила (ОВ L 71, 4.3.2022 г., стр. 1).

(12) Реформите на пазара на труда, включително националните механизми за определяне на заплатите, следва да зачитат националните практики на социален диалог и автономността на социалните партньори с оглед на осигуряването на справедливи заплати, които дават възможност за достоен жизнен стандарт, устойчив растеж и социално-икономическо сближаване във възходяща посока. Такива реформи следва също така да предоставят възможност за всеобхватно разглеждане на социално-икономическите фактори, включително подобряването на устойчивостта, конкурентоспособността, иновациите, създаването на качествени работни места, условията на труд, бедността сред работещите, образованието, обучението и уменията, общественото здраве, социалната закрила и приобщаване, както и реалните доходи. В това отношение Механизмът за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза подкрепят държавите членки при осъществяването на реформи и инвестиции, които са в съответствие с приоритетите на Съюза, като правят европейските икономики и общества по-устойчиви, гъвкави и по-добре подготвени за екологичния и цифровия преход в променящата се обстановка, последвала пандемията от COVID-19. Агресивната война на Русия срещу Украйна допълнително утежни вече съществуващите социално-икономически предизвикателства. Държавите членки и Съюзът следва да продължат да гарантират, че социалните, трудовите и икономическите въздействия са смекчени и че преходите са социално справедливи и честни, също и с оглед на факта, че повишената отворена стратегическа автономност и ускореният екологичен преход ще спомогнат за намаляване на зависимостта от вноса на енергия и други стратегически продукти и технологии, по-специално от Русия. Укрепването на устойчивостта и полагането на усилия за изграждането на приобщаващо и гъвкаво общество, в което хората са защитени и разполагат с лостове да предвиждат и управляват промените и в което те могат да участват активно в обществения и икономическия живот, са от съществено значение.

Необходим е съгласуван набор от активни политики по заетостта, състоящи се от временни и целеви стимули за наемане на работа и за преход, политики по отношение на уменията, включващи ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, и целенасочени, ефективни и адаптивни услуги в областта на заетостта, за да се подкрепят преходите на пазара на труда, включително в контекста на екологичната и цифровата трансформация, както се подчертава, наред с другото, в Препоръка (ЕС) 2021/402 на Комисията и в Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата. Следва да се гарантират достойните условия на труд, включително безопасността и здравето при работа, както и физическото и психичното здраве на работниците.

(13) Дискриминацията във всичките ѝ форми следва да бъде преодоляна, равенството между половете да бъде гарантирано и да бъде подкрепена заетостта на младите хора. Равният достъп и възможности за всички следва да бъдат гарантирани, а бедността и социалното изключване, по-специално на децата, хората с увреждания и ромите, следва да бъдат ограничени, по-специално като се гарантира ефективно функциониране на пазарите на труда и подходящи и приобщаващи системи за социална закрила, както е посочено в Препоръката на Съвета от 8 ноември 2019 г. и Препоръката на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване ([34]), и се премахнат пречките пред приобщаващото и ориентирано към бъдещето образование, обучение, учене през целия живот и участие на пазара на труда, включително чрез инвестиции в образованието и грижите в ранна детска възраст в съответствие с Европейската гаранция за децата и Препоръката на Съвета относно образованието и грижите в ранна детска възраст („целите от Барселона за 2030 година“), както и инвестиции в областта на цифровите и екологичните умения в съответствие с плана за действие в областта на цифровото образование, Препоръката на Съвета относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие и Препоръката на Съвета относно пътищата към успех в училище. Навременният и равен достъп до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи в съответствие с Препоръката на Съвета относно достъпа до финансово приемливи висококачествени дългосрочни грижи, както и здравните услуги, включително превенцията и насърчаването на здравните грижи, са от особено значение, по-специално с оглед на потенциалните бъдещи рискове за здравето и в контекста на застаряващите общества.

Потенциалът на хората с увреждания да допринасят за икономическия растеж и социалното развитие следва да бъде допълнително реализиран в съответствие със Стратегията за правата на хората с увреждания ([35]), в която държавите членки се приканват да определят цели за заетост и учене за възрастни за хората с увреждания. Новите технологии и променящите се работни места в целия Съюз позволяват по-гъвкава организация на работата, както и по-добра производителност и равновесие между професионалния и личния живот, като същевременно допринасят за изпълнението на екологичните ангажименти на Съюза. Тези развития поставят и нови предизвикателства пред пазарите на труда, които се отразяват на условията на труд, здравето и безопасността на работното място и достъпа до социална закрила за работниците. Държавите членки следва да гарантират, че новите форми на организация на труда водят до качествена заетост и здравословни работни места, като се запазват установените трудови и социални права и се укрепва европейският социален модел.

([34]) Препоръка на Съвета от 30 януари 2023 г. относно адекватен минимален доход, гарантиращ активно приобщаване (ОВ C 41, 3.2.2023 г., стр. 1).

([35]) COM(2021) 101 final.

(14) Интегрираните насоки следва да служат за основа на препоръките, които Съветът може да отправя към отделните държави членки. Държавите членки трябва да използват пълноценно ресурсите си по REACT-EU, създаден с Регламент (ЕС) 2020/2221 на Европейския парламент и на Съвета ([36]), който подсилва фондовете в областта на политиката за сближаване за периода 2014—2020 г. и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ) до 2023 г. Поради настоящата украинска криза Регламент (ЕС) 2020/2221 беше допълнително подсилен с Регламент (ЕС) 2022/562 на Европейския парламент и на Съвета ([37]) и с допълнително изменение на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ([38]), отнасящо се до увеличено предварително финансиране за REACT-EU, и с нов разход за единица продукт с цел да се спомогне за ускоряване на интеграцията на хората, напускащи Украйна и влизащи в Съюза, съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) 2022/613 на Европейския парламент и на Съвета ([39]).

Освен това за програмния период 2021—2027 г. държавите членки следва да използват в пълна степен Европейския социален фонд плюс, Европейския фонд за регионално развитие, Механизма за възстановяване и устойчивост и други фондове на Съюза, включително Фонда за справедлив преход, както и програмата InvestEU, създадена с Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета ([40]), за да насърчават качествената заетост и социалните инвестиции, да водят борба с бедността, социалното изключване и дискриминацията, да гарантират достъпността и приобщаването, и да подкрепят възможностите за повишаване на квалификацията и за преквалификация на работната сила, ученето през целия живот и висококачественото образование и обучение за всички, включително цифрова грамотност и цифрови умения, за да могат хората да придобият знанията и квалификациите, необходими за цифровата и екологична икономика. Държавите членки следва също така да използват пълноценно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници, създаден с Регламент (ЕС) 2021/691 на Европейския парламент и на Съвета ([41]), за да подкрепят работниците, съкратени в резултат на големи преструктурирания, например такива, предизвикани от пандемията от COVID-19, социално-икономически трансформации, произтичащи от глобални тенденции, и технологични и екологични промени. Макар адресат на интегрираните насоки да са държавите членки и Съюза, те следва да се изпълняват в партньорство с всички национални, регионални и местни органи, с активното участие на парламентите, както и на социалните партньори и представителите на гражданското общество.

(15) Действайки в рамките на мандатите си съгласно Договорите, Комитетът по заетостта и Комитетът за социална закрила трябва да следят как съответните политики се изпълняват с оглед на насоките за политиките по заетостта. Тези комитети и други подготвителни органи на Съвета, участващи в координацията на икономическите и социалните политики, трябва да работят в тясно сътрудничество. Диалогът относно политиките между Европейския парламент, Съвета и Комисията, по-специално по отношение на насоките на държавите членки, следва да се поддържа.

(16) Беше проведена консултация с Комитета за социална закрила,

([36]) Регламент (ЕС) 2020/2221 на Европейския парламент и на Съвета от 23 декември 2020 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 по отношение на допълнителните средства и уредбата за изпълнение с цел оказване на помощ за улесняване на преодоляването на последиците от кризата в контекста на пандемията от COVID-19 и социалните последици от нея и за подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU) (ОВ L 437, 28.12.2020 г., стр. 30).

([37]) Регламент (ЕС) 2022/562 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 223/2014 по отношение на Действия по линия на сближаването за бежанците в Европа (CARE) (ОВ L 109, 8.4.2022 г., стр. 1).

([38]) Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

([39]) Регламент (ЕС) 2022/613 на Европейския парламент и на Съвета от 12 април 2022 г. за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013 и (ЕС) № 223/2014 по отношение на увеличено предварително финансиране със средства по линия на REACT-EU и за определяне на разход за единица продукт (ОВ L 115, 13.4.2022 г., стр. 38).

([40]) Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

([41]) Регламент (ЕС) 2021/691 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1309/2013 (ОВ L 153, 3.5.2021 г., стр. 48).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Насоките за политиките по заетостта на държавите членки, изложени в приложението към Решение (ЕС) 2022/2296, остават в сила за 2023 г. и се вземат под внимание от държавите членки в техните политики по заетостта и в програмите им за реформи.

Член 2

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Люксембург на 9 октомври 2023 година.

За Съвета
Председател
Y. DÍAZ PÉREZ